

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **Rady pro rozhlasové a televizní vysílání**, se sídlem v Praze 10, Krátká 10, zastoupeného JUDr. Simonou Macáškovou, advokátkou se sídlem v Praze 4, Přečodní 1600/11, za účasti **České televize**, se sídlem v Praze 4 - Kavčí Hory, Na Hřebenech II., v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 9. 2004, č. j. 6 Ca 106/2004 – 48,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 9. 2004, č. j. 6 Ca 106/2004 - 48, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 23. 9. 2004, č. j. 6 Ca 106/2004 – 48, byla pokuta uložená rozhodnutím stěžovatele ze dne 1. 4. 2004, č. j. Rpo/1/04/774 snížena na částku 200 000 Kč a jinak byla zamítnuta žaloba České televizi (dále jen „ČT“) proti předmětnému rozhodnutí, kterým jí byla uložena pokuta podle § 60 odst. 3 písm. c) zákona č. 231/2001/ Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vysílání“) ve výši 2 000 000 Kč za porušení § 32 odst. 1 písm. e) citovaného zákona. V odůvodnění napadeného rozsudku městský soud uvedl, že shledal důvodným návrh ČT ohledně snížení pokuty. Stěžovatel sice řádně zdůvodnil výši pokuty, z jakých kritérií vycházel při stanovení její výše, nicméně městský soud má za to, že s ohledem na všechny okolnosti případu byla pokuta stanovena ve zjevně nepřiměřené výši. Městský soud přitom přihlížel k charakteru pořadu, ve kterém byly nevhodné scény odvysílány, že se jednalo o umělecký magazín s komentářem, kde byly jeho jednotlivé části klipu rozebrány a vysvětleny, dále přihlídl k tomu, že se jednalo o vysílání na okruhu ČT 2, který má malou sledovanost, tudíž je pravděpodobné,

že k ohrožení fyzického, psychického nebo mravního vývoje dětí a mladistvých mohlo dojít v relativně malé míře.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž vyjádřil názor, že městský soud snížením udělené pokuty zasáhl do jeho správního uvážení, ačkoliv zákon dává stěžovateli jako správnímu orgánu pouze rozpětí pro výši pokuty a jiným způsobem jeho správní uvážení neomezuje, je-li rozhodnutí odůvodněno tak, aby bylo přezkoumatelné. Stěžovatel se proto domnívá, že konstatoval-li městský soud, že zákon byl dodržen a že rozhodnutí je přezkoumatelné, nemohl postupovat jinak než že se výši pokuty dále nezabýval a ponechal ji ve výši udělené stěžovatelem. Stěžovatel v tomto postupu shledává pochybení ve smyslu v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Městský soud nesprávně posoudil zjevnou nepřiměřenost výše uložené pokuty. Stěžovatel zdůraznil, že se jednalo o celoplošné vysílání s hrubě závadným obsahem navádějícím k závadnému jednání mládeže, jak je to popsáno v rozhodnutí stěžovatele. Pokuta přitom byla uložena ve výši představující cca 20% maximální výše rozpětí pro ukládání takových pokut. Takovou výši pokuty nepovažuje stěžovatel za zjevně nepřiměřenou. To, že se jednalo o umělecký magazín s komentářem, nesnižuje nebezpečnost odvysílání tohoto pořadu, protože děti vysvětlující komentář nevnímají, resp. malé děti mu vůbec nerozumějí. I když sledovanost pořadu nebyla vysoká, mohl pořad vzhledem ke svému charakteru a k odpolednímu času odvysílání zasáhnout rizikovou skupinku dětí a mladistvých a mít na ně návodný účinek směrem k závadnému chování. Z uvedených důvodů se stěžovatel domáhal, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc vrácena městskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom sám shledal vadu uvedenou v odstavci 3, k níž musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Podle ustanovení § 78 odst. 2 s. ř. s. rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odstavce 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, od něj upustit nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě.

Citované ustanovení přineslo do správního soudnictví s účinností od 1. 1. 2003 novou právní úpravu v oblasti správních deliktů, která umožňuje, aby soud v přezkumném řízení za předpokladu, že pro zrušení výroku rozhodnutí nejsou splněny podmínky, rozsudkem nahradil legální správní uvážení svým uvážením, jímž samostatně posoudí přiměřenost trestu podle stejných hledisek zákonem stanovených. Moderační právo soudu v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je ve správním soudnictví poměrně výjimečné. Pravidlem je totiž kasační přezkum, který nedává správnímu soudu pravomoc k tomu, aby rozhodnutí sám měnil, a umožňuje mu pouze buď zamítnout nedůvodný návrh nebo napadené rozhodnutí k důvodnému návrhu zrušit a nejčastěji vrátit k dalšímu řízení, případně vyslovit nicotnost správního rozhodnutí.

Žalobní petit, jímž žalobce požaduje moderaci trestu, podléhá stejnému procesnímu režimu jako petit, jímž se žalobce domáhá zrušení správního rozhodnutí. To je ostatně patrné i z ustanovení § 65 s. ř. s., upravujícího žalobní legitimaci, který vedle sebe souřadně klade

možnost domáhat se zrušení rozhodnutí, popř. vyslovení jeho nicotnosti a možnost žádat o upuštění od trestu, popř. o jeho snížení. Petit směřující k moderaci pak může být formulován buď jako součást petitu eventuálního nebo jako petit samostatný v případech, kdy žalobce nepochybně svou deliktní odpovědnost, avšak považuje uložený trest za nepřiměřený.

Návrh na snížení trestu či na upuštění od něj může žalobce vznést i po uplynutí lhůty k podání žaloby. Nebyl by zřejmě připuštěn jen tehdy, pokud by výsledky dosavadního řízení nemohly být podkladem pro řízení o něm (srov. § 95 odst. 2 o. s. ř.). Takový návrh, stejně jako každý jiný žalobní petit, tedy nepodléhá koncentraci ve smyslu § 71 odst. 2 s. ř. s. To ovšem platí pouze za předpokladu, že je založen na žalobních bodech uplatněných v zákonné dvouměsíční lhůtě. Možnost vznést tento návrh i po uplynutí zákonné lhůty a soudcovské lhůty podle § 37 odst. 5 s. ř. s. je ale přece jen více podmíněna správnou formulací žalobních bodů než je tomu u petitu směřujícího ke zrušení napadeného rozhodnutí. Žalobní petit musí vycházet z řádně uplatněných žalobních bodů, zatímco podkladem pro návrh na zrušení rozhodnutí a vrácení věci správnímu orgánu k dalšímu řízení může být jakýkoli žalobní bod, ať už spočívá na tvrzených vadách řízení nebo hmotněprávní nezákonnosti jakéhokoli ze závěrů správního orgánu, podkladem pro návrh na moderaci musí být tvrzení o tom, že trest uložený žalobci je nepřiměřený. Nepostačí tedy zpochybňovat právní základ odpovědnosti. Pokud žalobce tvrdí pouze to, že neporušil zákon a že mu nevznikla odpovědnost, tzn., že jeho žalobní námitky směřují jen proti samotnému posouzení jeho jednání jako deliktního, nebude se moci později domáhat moderace trestu. Aby tak mohl učinit, musí již v žalobě výslovně napadat nepřiměřenost trestu a své přesvědčení o tom, že správní orgán pochybil při stanovení výše trestu, musí v průběhu řízení před soudem též zdůvodnit.

Přezkoumává-li soud rozhodnutí o správním trestu, které bylo napadeno ve všech svých právních závěrech, postupuje v několika krocích. Nejprve se, k žalobní námitce, zabývá tím, zda se žalobce skutečně dopustil skutku, který je mu vytýkán, tj. tedy zda je tento skutek správním deliktem a zda jej správní orgán správně kvalifikoval. Poté zkoumá, zda byl žalobce potrestán takovým druhem trestu, jaký stanoví zákon a konečně pak hodnotí, zda správní orgán při uložení trestu přihlédl ke všem zákonným kritériím a zda nepřekročil meze správního uvážení. Shledá-li soud nezákonnost, byť i v jediném právním závěru správního orgánu, zruší k návrhu žalobce napadené správní rozhodnutí. I pokud tedy správní orgán nepochybil při kvalifikaci správního deliktu a zvolil i správný druh trestu a uložil jej v mezích stanovených zákonem, bude jeho rozhodnutí k žalobní námitce zrušeno, nezhodnotil-li při ukládání trestu řádně zákonná kritéria, která by mohla mít vliv na výši trestu.

Napadá-li však žalobce právě závěr správního orgánu o výši trestu, nemusí to vést ke zrušení rozhodnutí, jestliže to žalobce nežádá. Je totiž zcela v jeho dispozici, zda pro takto tvrzené pochybení bude žádat zrušení rozhodnutí, nebo zda bude usilovat pouze o moderaci trestu. Shledá-li pak soud žalobu důvodnou, rozhodne v souladu s dispoziční zásadou tak, jak žalobce požadoval. Rozhodnutí, jímž byl uložen zjevně nepřiměřený trest, tak může být buď zrušeno jako celek nebo může být jen nahrazen jeho výrok o trestu výrokem soudu. Šíří procesních možností soudu přitom určuje žalobce. Je na něm, zda zvolí výlučně petit na zrušení rozhodnutí a vrácení věci správnímu orgánu k dalšímu řízení, zda se bude domáhat pouze moderace trestu nebo zda spojí obě možnosti v eventuálním petitu.

V projednávané věci městský soud aplikoval § 78 odst. 2 s. ř. s. přesto, že se ČT ve smyslu § 65 odst. 3 nedomáhala, aby bylo upuštěno od uložení pokuty, popř. aby byla tato

pokuta snížena. Ve velmi stručně formulované žalobě ČT pouze namítala, že věc nebyla stěžovatelem správně kvalifikována a za zásadní otázku souzené věci označila to, zda byla skutečně naplněna skutková podstata správního deliktu, tedy zda předmětný pořad mohl ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých tím, že obsahuje pornografii a hrubé, samoúčelné násilí. Stěžovateli vytýkala, že své rozhodnutí opřel jednak o skutečnost pro posouzení věci rozhodnou, která v řízení vůbec zjišťována nebyla a jednak o svůj subjektivní názor. Dále pouze vyjádřila nesouhlas s výší pokuty a v této souvislosti uváděla údaje týkající se sledovanosti pořadu a věkového složení publika. Teprve u ústního jednání, tj. po více než 4 měsících po uplynutí zákonné dvouměsíční lhůty k podání žaloby, dala ČT vzhledem k výši pokuty soudu do úvahy a navrhla moderaci výše uložené pokuty, a to bez jakéhokoliv odůvodnění. Městský soud se na základě takto uplatněného návrhu poté, co neshledal důvodným návrh ČT na zrušení napadeného rozhodnutí, zabýval návrhem na moderaci a dospěl k závěru, že pokuta byla stanovena v nepřiměřené výši a snížil ji na 1/10.

S ohledem na výše uvedené městský soud pochybil, když rozhodl o návrhu ČT na moderaci uplatněném po uplynutí zákonné dvouměsíční lhůty, který nebyl založen na žalobních bodech uplatněných v této lhůtě. Žaloba neobsahovala tvrzení o tom, že pokuta uložená stěžovatelem je nepřiměřená, pouze v ní byla zpochybněna důvodnost jejího uložení, což samo o sobě bez dalšího nezahrnuje i návrh na moderaci. Řízení před městským soudem tak bylo zatíženo vadou, která měla za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Protože podkladem pro návrh na moderaci musí být tvrzení o tom, že trest uložený žalobci je nepřiměřený, nelze považovat za dostačující pouze obecné vyjádření nesouhlasu s výší pokuty. Pokud žalobce tvrdil v žalobě pouze to, že nedošlo k porušení zákona a že stěžovatel opřel rozhodnutí jednak o skutečnost pro posouzení věci rozhodnou, která v řízení vůbec zjišťována nebyla a jednak o svůj subjektivní názor, takže jeho žalobní námítky směřovaly jen proti samotnému posouzení jeho jednání jako deliktního, nemohl se později domáhat moderace trestu.

Z důvodů výše uvedených proto Nejvyšší správní soud napadený rozsudek podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a v souladu s odst. 2 citovaného ustanovení věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. je městský soud názorem vysloveným v tomto rozsudku vázán.

Podle § 110 odst. 2 s. ř. s. rozhodne městský soud v novém rozhodnutí i o nákladech řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. května 2006

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu